

Magda Mierzwińska, Anna Kertyczak

Inicjatywy flagowe MEN Roku Szkoły z Pasją

Spis treści:

1. **Dobre praktyki samorządów terytorialnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacji - program Ministerstwa Edukacji Narodowej „Samorząd wspierający Szkoły z Pasją”**
2. **Upowszechnianie współpracy pomiędzy szkołami i organizacjami pozarządowymi - IV edycja konkursu Ministerstwa Edukacji Narodowej „Otwarta Szkoła”**

1. **Dobre praktyki samorządów terytorialnych w zakresie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacji – program Ministerstwa Edukacji Narodowej „Samorząd wspierający Szkoły z Pasją”**

Realizatorem programu jest Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej (CEO)

Do kogo skierowany jest program?

Adresatami programu są jednostki samorządów terytorialnych z terenu całej Polski – łącznie 2 858 gmin i powiatów, a pośrednio także organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju edukacji.

Jakie są cele programu?

Po pierwsze, pomoc władzom samorządowym w tworzeniu polityki edukacyjnej, nastawionej na wykorzystanie oświaty i potencjału młodych mieszkańców do rozwoju lokalnego i budowy kapitału społecznego. Po drugie, chodzi o większe otwarcie szkoły na społeczność lokalną, jej zasoby i problemy, a także na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Uważamy bowiem, że takie otwarcie może wzmocnić jakość kształcenia i pomóc uczniom rozwijać ich postawy obywatelskie, zainteresowania i pasje. W ramach programu będziemy:

- promować ideę współpracy i podnosić jakość współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacji;
- propagować dobre praktyki współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacji;

- wypracowywać nowe standardy edukacyjne programów współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- promować samorządy, które realizują i wspierają projekty edukacyjne i młodzieżowe, oparte na współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Z czego wynikają nasze cele?

Nasze doświadczenie pokazuje, że oświata i edukacja często nie są traktowane jako narzędzie rozwoju lokalnego. Dodatkowo potencjał społeczności lokalnych w niewystarczającym stopniu wykorzystywany jest do podnoszenia jakości edukacji. Środowisko lokalne powinno być miejscem, gdzie w praktyce stosuje się wiedzę zdobytą w szkole. Sytuację tę może w pewnym stopniu zmienić współpraca z organizacjami pozarządowymi. Kooperacja z nimi może spowodować, że oferta szkolna i pozaszkolna będzie bardziej atrakcyjna dla uczniów. Wzrośnie ich motywacja do nauki oraz możliwości rozwijania pasji i zainteresowań.

Podstawą prawną do takiej współpracy jest Ustawa z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z nią organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała roczny (lub wieloletni) program współpracy z organizacjami pozarządowymi. W praktyce brakuje jednak rozpowszechnionych wzorców tworzenia i realizowania lokalnej polityki edukacyjnej z udziałem organizacji pozarządowych. Dlatego też nasz program ma pokazać możliwe modele współpracy zarówno z organizacjami pozarządowymi, jak i innymi instytucjami, dzięki którym wzrośnie ilość i jakość działań na rzecz edukacji z pasją.

Jak samorządy mogą skorzystać z programu?

- W ramach programu powstaną m.in. poradnik i broszura pokazujące w jaki sposób wykorzystać lokalne zasoby, w tym organizacje pozarządowe, do wzbogacenia oferty szkolnej, opisujące dobre praktyki i modele współpracy z NGO i innymi instytucjami na rzecz edukacji z pasją. Obie publikacje będą dostępne w wersji online na stronie projektu, ponadto wersja drukowana poradnika trafi do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w Polsce.
- Zostanie dokonana analiza dotycząca obecnych praktyk tworzenia programów współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacji. Raport zostanie zamieszczony w wersji elektronicznej na naszej stronie internetowej.
- Ponadto, przez cały czas trwania projektu będziemy zbierać przykłady dobrych praktyk z realizacji działań na rzecz edukacji z pasją, będziemy zachęcać samorządy do ich zamieszczania na naszej stronie internetowej.
- Samorządy, które aktywnie włączą się w realizację programu, będą dzieliły się przykładami swoich dobrych praktyk, zostaną uhonorowane tytułem „Samorząd wspierający Szkoły z Pasją”. Zakończenie programu planujemy na czerwiec 2012 roku na Zamku Królewskim w Warszawie.

Jakie zakładamy efekty programu?

Przede wszystkim rozwój lokalnej polityki edukacyjnej. Chcemy, aby dzięki programowi ambitne działania samorządów były upowszechniane, a szersza współpraca z organizacjami pozarządowymi lub innymi instytucjami lokalnymi stała się swego rodzaju standardem. Zależy nam na promocji edukacji, która zachęca do nauczania i uczenia się z pasją.

Proponujemy jedną z dwóch ścieżek udziału w programie

1. UDZIAŁ W PROGRAMIE

Swój udział w programie zgłaszają Państwo wypełniając formularz zamieszczony na stronie www.samoradzpasia.men.gov.pl.

Dzięki temu zyskają Państwo dostęp do różnorodnych materiałów edukacyjnych, dobrych praktyk i wiadomości nt. projektu.

2. UDZIAŁ W PROGRAMIE I KONKURSIE

Swój udział w programie i konkursie zgłaszają Państwo w następujący sposób:

Krok 1: wypełniają Państwo formularz zamieszczony na stronie www.samoradzpasia.men.gov.pl.

Krok 2: prezentując własny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju edukacji, dzieląc się dobrymi praktykami i przykładami w tym zakresie.

Na tej podstawie wybierzemy samorządy, które w czerwcu 2012 roku otrzymają tytuł „Samorząd wspierający Szkołę z Pasją” (regulamin dostępny jest na stronie internetowej programu).

Udział w programie oraz dostęp do wszystkich publikacji jest całkowicie bezpłatny. Do programu można się zgłaszać **do maja 2012 roku**. Więcej informacji znajdą Państwo na stronie www.samoradzpasia.men.gov.pl oraz www.ceo.org.pl.

***CEO** to niezależna instytucja edukacyjna, która powstała w 1994 roku. Od tego czasu upowszechniamy wiedzę, umiejętności i postawy potrzebne w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Wprowadzamy do szkół programy, które podnoszą efektywność kształcenia, pomagają młodym ludziom rozumieć świat, rozwijają krytyczne myślenie, wiarę we własne możliwości, zachęcają do angażowania się w życie publiczne oraz działania na rzecz innych. Obecnie realizujemy blisko 30 programów, w ramach których prowadzimy projekty edukacyjne i działania obywatelskie w takich obszarach jak: samorząd uczniowski i wolontariat, kultura, dziedzictwo i media, odpowiedzialność globalna i ekologia, czy przedsiębiorczość i ekonomia. Od wielu lat CEO współpracuje także z jednostkami samorządu terytorialnego, realizowaliśmy m.in. program „20 lat Wspólnie” oraz program POST (Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego).*

2. Upowszechnianie współpracy pomiędzy szkołami i organizacjami pozarządowymi – IV edycja konkursu Ministerstwa Edukacji Narodowej „Otwarta Szkoła”

Realizatorem konkursu jest Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED)

Cele konkursu

Celem konkursu jest promowanie modelu szkoły, która w swoich działaniach wychowawczych i edukacyjnych dąży do kształtowania w uczniach otwartej i prospołecznej postawy, wspiera ich aktywność obywatelską oraz umiejętność pracy zespołowej. Konkurs służyć ma również wspieraniu współpracy pomiędzy szkołami a ich partnerami zewnętrznymi.

Do kogo skierowany jest konkurs

Do udziału w konkursie zapraszamy zespoły składające się z przedszkola/szkoły oraz organizacji pozarządowej, które w terminie **od 1 września 2010 roku do 31 stycznia 2012 r.** realizowały wspólny projekt, w jednym z czterech obszarów tematycznych:

- edukacja obywatelska,
- włączanie rodziców w życie szkoły,
- otwarte zarządzanie,
- edukacja globalna i międzykulturowa.

Zgłoszenia konkursowe przyjmujemy **do 30 marca 2012 r.** – zapraszamy do udziału! Do wygrania przyznawany przez Ministra Edukacji Narodowej tytuł „Otwartej Szkoły” oraz cenne nagrody. Regulamin konkursu i internetowy generator zgłoszeń dostępny jest na stronie internetowej: www.otwartaszkoła.men.gov.pl.

„Otwarta Szkoła” to nie tylko konkurs – otwarta szkoła jest trendy!

Konkurs stworzony przez MEN zdecydowaliśmy się w tej edycji poszerzyć o dodatkowe działania tak, aby nie tylko promować najlepsze projekty, ale również motywować do działania, inspirować i wspierać tych, którzy podejmują się niełatwego wysiłku otwierania szkoły.

Stworzyliśmy stronę internetową www.otwartaszkoła.men.gov.pl, która ma pokazywać dobre praktyki, sprawdzone modele współpracy, innowacyjne pomysły na wspólne szkolno-pozarządowe, przedsięwzięcia. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do jej odwiedzania, aby stała się wirtualnym miejscem spotkań i wymiany doświadczeń wszystkich tych, którzy są włączeni w proces edukacyjny.

Strona jest również miejscem do pochwalenia się swoimi sukcesami – tych, którzy mają już doświadczenia „otwierania szkoły”, lecz ich działania nie mieszczą się w ramach regulaminu konkursu – zapraszamy do podzielenia się swoim doświadczeniem, poprzez nadesłanie nam opisu zrealizowanych przez siebie działań.

Uczniowie, rodzice, nauczyciele, administracja szkolna, NGO – wszyscy mogą mieć wątpliwości, po co właściwie otwierać się na współpracę? **W rozdziale „Warto się otworzyć”** pokazujemy dlaczego warto nawiązać partnerstwo i jakie korzyści daje taka współpraca.

W **„Bazie dobrych praktyk”** na bieżąco publikujemy opisy przykładów współpracy szkół z NGO, w tym zarówno wysoko ocenione i zwycięskie projekty zgłoszone w poprzednich trzech edycjach konkursu "Otwarta Szkoła", jak i przykłady projektów gimnazjalnych, czy dobre praktyki „znalezione” przez pracowników FED w różnych zakątkach Polski, a także nadesłane do nas mailowo. Praktyki opisywane są według określonego schematu i uporządkowane w coraz liczniejszych kategoriach. Mamy nadzieję, że staną się dla wszystkich odwiedzających naszą stronę źródłem inspiracji i nowych pomysłów do prowadzenia własnych działań, że ilość partnerstw i wspólnie realizowanych projektów wzrośnie i że już na wiosnę opisy nowych projektów dołączą do kolekcji „dobrych praktyk”.

Wiele osób pyta nas o potencjalnych partnerów. Gdzie ich znaleźć? Jak szukać? Polecamy proponowane przez nas rozwiązania opisane **w dziale „Pytania i odpowiedzi”**, a już niedługo otworzymy na naszej stronie wirtualną tablicę ogłoszeń pod hasłem **„Chcemy się otworzyć”**, której celem będzie pomoc szkołom i NGO w znalezieniu partnerów. Wysyłając maila na podany adres, będzie można zamieścić swoje ogłoszenie lub poszukać oferty współpracy.

Nie zatrzymujemy się na znalezieniu partnera – **rozdział „Partnerstwo i co dalej”** - stworzyliśmy dla tych, którzy chcą aby nawiązane partnerstwo stało się długofalowe. Można tam znaleźć informacje, ogłoszenia nt. aktualnych warsztatów i szkoleń, konkursów, linki do materiałów edukacyjnych i wiele, wiele innych materiałów, które pozwalają zarówno szkołom jak i organizacjom rozwijać się i czynić otwarte szkoły jeszcze lepiej przygotowanymi do współpracy w różnych dziedzinach.

I na koniec najważniejsze – nasza strona internetowa zmienia się każdego dnia. Codziennie pojawiają się nowe pomysły, dobre praktyki i inspiracje – zapraszamy do jak najczęstszych odwiedzin i współpracy!

Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED) jest niezależną organizacją pozarządową, której celem jest inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działalności edukacyjnej służącej krzewieniu idei demokracji. Działamy zarówno w sferze edukacji formalnej jak i nieformalnej – na rzecz społeczeństwa i demokratyzacji szkoły. Pomagamy budować aktywne i otwarte środowisko szkolne, współpracując z rodzicami, społecznością lokalną, aktywizując uczniów. Podnosimy jakość kształcenia poprzez proponowanie nauczycielom alternatywnych metod edukacyjnych. Nasze działania w tym obszarze to: warsztaty dla nauczycieli, wspieranie międzynarodowej współpracy szkół, wsparcie rozwoju uzupełniających szkół polonijnych.